

Διαφθορά στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα: επιπτώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα σε τρίτες χώρες

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 8ης Οκτωβρίου 2013 σχετικά με τη διαφθορά στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα: οι επιπτώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα σε τρίτες χώρες (2013/2074(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς (UNCAC), η οποία άνοιξε προς υπογραφή στη Μέριδα του Μεξικού, στις 9 Δεκεμβρίου 2003,
- έχοντας υπόψη τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών,
- έχοντας υπόψη το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα,
- έχοντας υπόψη το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Μορφωτικά Δικαιώματα,
- έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τη σύμβαση του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) για την καταπολέμηση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημοσίων λειτουργών σε διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές, η οποία άνοιξε προς υπογραφή στο Παρίσι στις 17 Δεκεμβρίου 1997, καθώς και τις σχετικές συμπληρωματικές συστάσεις,
- έχοντας υπόψη την κοινή ανακοίνωση που εξέδωσαν στις 12 Δεκεμβρίου 2011 η Ύπατη Εκπρόσωπος της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας και η Επιτροπή, προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, με τίτλο «Τα ανθρώπινα δικαιώματα και η δημοκρατία στο επίκεντρο της εξωτερικής δράσης της ΕΕ – Προς μια αποτελεσματικότερη προσέγγιση» (COM(2011)0886),
- έχοντας υπόψη το στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία και το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία, που εγκρίθηκε κατά την 3179η συνεδρίαση του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων στις 25 Ιουνίου 2012,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, της 8ης Μαΐου 2001, με τίτλο «Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του εκδημοκρατισμού στις τρίτες χώρες» (COM(2001)0252),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, της 25ης Οκτωβρίου 2011, με τίτλο «Μια ανανεωμένη στρατηγική ΕΕ 2011-14 για την εταιρική κοινωνική ευθύνη (COM(2011)0681),

- έχοντας υπόψη το σύνολο εγγράφων του Συμβουλίου με τίτλο «Ενσωμάτωση της διάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του φύλου στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας»¹ και ιδίως το έγγραφο του Συμβουλίου με τίτλο «Γενικοί κανόνες συμπεριφοράς σε επιχειρήσεις ΕΠΑΑ» (έγγρ. 08373/3/2005),
- έχοντας υπόψη τη Διακήρυξη της Χιλιετίας, των Ηνωμένων Εθνών, της 8ης Σεπτεμβρίου 2000,
- έχοντας υπόψη το σχέδιο παγκόσμιας δράσης με τίτλο «Τήρηση των υποσχέσεων: ενωμένοι για την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της χιλιετίας», που ενέκρινε η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 10 Οκτωβρίου 2010,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, της 27ης Φεβρουαρίου 2013, με τίτλο «Αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης για όλους: εξάλειψη της φτώχειας και εξασφάλιση βιώσιμου μέλλοντος για τον κόσμο» (COM(2013)0092),
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) με τίτλο «πολιτική για την πρόληψη και την αποτροπή της διαφθοράς, της απάτης, των συμπαιγνιών, του εξαναγκασμού, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων» («Πολιτική καταπολέμησης της απάτης της ΕΤΕπ») που εγκρίθηκε το 2008,
- έχοντας υπόψη την πολιτική και τις διαδικασίες επιβολής της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) που τέθηκε σε ισχύ τον Μάρτιο του 2009,
- έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες αρχές για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα: εφαρμογή του πλαισίου «Προστασία, σεβασμός και αποκατάσταση» των Ηνωμένων Εθνών (HR/PUB/11/04),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 7ης Ιουλίου 2011, σχετικά με τις εξωτερικές πολιτικές της ΕΕ υπέρ του εκδημοκρατισμού²,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 11ης Δεκεμβρίου 2012, σχετικά με τη θέσπιση μιας Στρατηγικής Ψηφιακής Ελευθερίας στο πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ³,
- έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως εγκρίθηκαν κατά την 2914η συνεδρίαση του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων στις 8 Δεκεμβρίου 2008,
- έχοντας υπόψη το έγγραφο του Montreux σχετικά με τις συναφείς διεθνείς νομικές δεσμεύσεις και τις ορθές πρακτικές κρατών, οι οποίες αφορούν επιχειρήσεις ιδιωτικών στρατιωτικών εταιρειών και ιδιωτικών εταιρειών ασφαλείας σε ένοπλες συγκρούσεις, το οποίο εγκρίθηκε στο Montreux στις 17 Σεπτεμβρίου 2008,

¹ Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2008.

² ΕΕ C 33 Ε, 5.2.2013, σ. 165.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2012)0470.

- έχοντας υπόψη τη σύμβαση ποινικού δικαίου για τη διαφθορά, του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία άνοιξε προς υπογραφή στις 27 Ιανουαρίου 1999, και τη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για θέματα αστικού δικαίου περί διαφθοράς, η οποία άνοιξε προς υπογραφή στις 4 Νοεμβρίου 1999, και τα ψηφίσματα (98) 7 και (99) 5 που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης την 5η Μαΐου 1998 και την 1η Μαΐου 1999 αντιστοίχως, για την ίδρυση της ομάδας κρατών του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά της διαφθοράς (GRECO),
 - έχοντας υπόψη τη δήλωση της Τζακάρτα για τις αρχές που διέπουν τους οργανισμούς για την καταπολέμηση της διαφθοράς, η οποία εγκρίθηκε στις 26-27 Νοεμβρίου 2012,
 - έχοντας υπόψη τις αρχές του Παρισιού για τα εθνικά όργανα προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων¹,
 - έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις²,
 - έχοντας υπόψη τη δήλωση αρχών της Τριμερούς Διάσκεψης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας σχετικά με τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική πολιτική³,
 - έχοντας υπόψη την πρωτοβουλία «Παγκόσμιο Σύμφωνο» του ΟΗΕ⁴,
 - έχοντας υπόψη τον διεθνή κώδικα δεοντολογίας για τους ιδιωτικούς παρόχους υπηρεσιών ασφαλείας,
 - έχοντας υπόψη τη συνθήκη για το εμπόριο όπλων, που εγκρίθηκε κατά την τελική διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τη συνθήκη για το εμπόριο όπλων, η οποία πραγματοποιήθηκε στη Νέα Υόρκη στις 18-28 Μαρτίου 2013⁵,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 48 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Ανάπτυξης (A7-0250/2013),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι ως διαφθορά νοείται η κατάχρηση ανατεθείσας εξουσίας για ίδιο, ατομικό ή συλλογικό, άμεσο ή έμμεσο όφελος, και ότι στις πράξεις διαφθοράς συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα εγκλήματα της δωροδοκίας, της υπεξαίρεσης, της αθέμιτης άσκησης επιρροής έναντι ανταλλάγματος, της κατάχρησης εξουσιών και του παράνομου πλουτισμού, όπως αυτά ορίζονται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς (UNCAC)· λαμβάνοντας υπόψη ότι η απάτη, ο εξαναγκασμός και ο εκβιασμός, η κατάχρησης της διακριτικής εξουσίας, η ευνοιοκρατία, ο νεποτισμός, οι πελατειακές σχέσεις, οι παράνομες πολιτικές εισφορές συνδέονται στενά με την διαφθορά· ότι η διαφθορά μπορεί να συνδέεται με το οργανωμένο έγκλημα που δρα υπό συλλογική καθοδήγηση παράλληλα με τις επίσημες κρατικές δομές, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που οι αρχές αποτυγχάνουν να επιβάλουν την τήρηση του νόμου·

¹ Βλέπε το ψήφισμα A/RES/48/134 της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ.

² ΟΟΣΑ (2011), Κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις, έκδοση του ΟΟΣΑ.

³ Διεθνής Οργάνωση Εργασίας, 2006 ISBN 92-2-119010-2 και 978-92-2-119010-3.

⁴ Νέα Υόρκη, έδρα ΟΗΕ, 26 Ιουλίου 2000.

⁵ Γενική Συνέλευση ΟΗΕ A/CONF.217/2013/L.3.

- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφθορά διαιωνίζει και επιδεινώνει τις ανισότητες, την αδικία και τις διακρίσεις όσον αφορά την άσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, είτε πρόκειται για αστικά, είτε για πολιτικά και οικονομικά είτε για κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφθορά μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και επηρεάζει δυσανάλογα τις πλέον μειονεκτούσες και περιθωριοποιημένες κοινωνικές ομάδες, εμποδίζοντας κυρίως την ισότιμη συμμετοχή τους στα πολιτικά δρώμενα και την ισότιμη πρόσβασή τους σε δημόσιες υπηρεσίες, στη δικαιοσύνη, στην ασφάλεια, στην ιδιοκτησία γης, στην απασχόληση, στην εκπαίδευση, σε υγειονομική περίθαλψη και στέγαση, καθώς και ότι η διαφθορά επηρεάζει ιδίως την πρόοδο όσον αφορά την καταπολέμηση των διακρίσεων, την ισότητα των φύλων και την αυτονομία των γυναικών, περιορίζοντας τις δυνατότητες των γυναικών να διεκδικούν τα δικαιώματά τους·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφθορά μπορεί να βλάψει την οικονομική ανάπτυξη, παρακωλύοντας ενίοτε το εμπόριο και τις επενδύσεις·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η καταπολέμηση της διαφθοράς αποτελεί μέρος της αρχής της χρηστής διακυβέρνησης, όπως κατοχυρώνεται και ορίζεται στο άρθρο 9 παράγραφος 3 και στο άρθρο 97 της Συμφωνίας του Κοτονού·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πράξεις διαφθοράς και οι παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων συνοδεύονται συνήθως από κατάχρηση εξουσίας, έλλειψη λογοδοσίας και θεσμοθέτηση διαφόρων μορφών διακρίσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφθορά συναντάται αδιακρίτως ως επί το πλείστον στην περίπτωση μη άσκησης ή ελλιπούς άσκησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ότι η διαφθορά συχνά υπονομεύει την αποτελεσματικότητα των θεσμών και των φορέων που λειτουργούν κανονικά ως μηχανισμοί ελέγχου και εξισορρόπησης και αποσκοπούν να διασφαλίσουν τον σεβασμό των δημοκρατικών αρχών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως τα κοινοβούλια, οι αρχές επιβολής του νόμου, το δικαστικό σώμα, η έννομη τάξη και η κοινωνία των πολιτών·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφθορά είναι βαθιά ριζωμένη στη νοοτροπία των κοινωνιών στις οποίες διεισδύει και ότι κάθε προσπάθεια καταπολέμησής της θα πρέπει να εστιάζει πρωτίστως στο εκπαιδευτικό σύστημα, στοχοθετώντας όσο το δυνατόν νεαρότερα άτομα·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη ενίοτε δεν αναλαμβάνουν προληπτική ή τιμωρητική δράση κατά της διαφθοράς στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, παραβιάζοντας τις διεθνείς τους υποχρεώσεις που απορρέουν από το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα και το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Μορφωτικά Δικαιώματα, καθώς από άλλα συναφή διεθνή και περιφερειακά μέσα για τα ανθρώπινα δικαιώματα·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφθορά αλλοιώνει το μέγεθος και τη σύνθεση των κρατικών δαπανών, αποδυναμώνοντας σε μεγάλο βαθμό την ικανότητα του κράτους να αξιοποιεί στο έπακρο τους διαθέσιμους πόρους του ώστε να επιτύχει πλήρως κατά την άσκηση των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων, καθώς και ότι η διαφθορά έχει ως αποτέλεσμα μεγάλα ποσά χρηματοδότησης να μην διατίθενται για επενδύσεις στην οικονομία, παρεμποδίζοντας την ανάκαμψη των χωρών που βρίσκονται σε οικονομική δυσπραγία, συμπεριλαμβανομένων κρατών μελών της ΕΕ·

- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφθορά υψηλά ιστάμενων προσώπων μπορεί να δημιουργήσει έντονη ανασφάλεια και αστάθεια στα οικεία κράτη, θέτοντας σε κίνδυνο το ίδιο το κράτος·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα, η διαφθορά αντιπροσωπεύει το 5% του παγκόσμιου ΑΕγχΠ (2,6 τρισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ), με τις δωροδοκίες να υπερβαίνουν το 1 τρισεκατομμύριο δολάρια ΗΠΑ ετησίως· και ότι η διαφθορά αποτελεί το 10% του συνολικού κόστους των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων σε παγκόσμιο επίπεδο και το 25% του κόστους των δημόσιων συμβάσεων στις αναπτυσσόμενες χώρες¹.
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Παγκόσμια Τράπεζα εκτιμά πως, ετησίως, 20 έως 40 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ, που αντιστοιχούν στο 20 - 40% της επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας, κλέπτονται από τους κρατικούς προϋπολογισμούς στις αναπτυσσόμενες χώρες και κρύβονται σε υπερπόντιες χώρες και εδάφη μέσω της διαφθοράς υψηλού επιπέδου².
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, από το 2000 έως το 2009, οι αναπτυσσόμενες χώρες έχασαν 8,44 τρισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ από παράνομες χρηματοοικονομικές ροές, ποσό τουλάχιστον δεκαπλάσιο της εξωτερικής βοήθειας που έλαβαν· ότι κάθε χρόνο κατά την προηγούμενη δεκαετία, οι αναπτυσσόμενες χώρες έχαναν 585,9 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ μέσω παράνομων ροών· ότι τα χρηματικά ποσά που εκλάπησαν μέσω της διαφθοράς κατ' έτος επαρκούν για να θρέψουν πάνω από 80 φορές τους ανθρώπους που πεινούν ανά τον κόσμο, ενώ οι δωροδοκίες και η κλοπή διογκώνουν το συνολικό κόστος των έργων για την παροχή ασφαλούς πόσιμου νερού και αποχέτευσης σε ολόκληρο τον κόσμο σε ποσοστό έως και 40%³.
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφθορά, δεδομένου ότι συνιστά απειλή για την εδραίωση της δημοκρατίας και την άσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εξακολουθεί να αποτελεί βασική αιτία και καταλυτικό παράγοντα συγκρούσεων, εκτεταμένων παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και ατιμωρησίας σε αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς και ότι οι παγιωμένες πρακτικές διαφθοράς και παράνομου πλουτισμού των ατόμων που έχουν κρατική εξουσία έχει οδηγήσει σε σφετερισμό και διαιώνιση της εξουσίας, καθώς και στη δημιουργία νέων παραστρατιωτικών οργανώσεων και στην εξάπλωση της βίας·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφθορά στον δικαστικό τομέα παραβιάζει την αρχή της μη εισαγωγής διακρίσεων, της πρόσβασης στη δικαιοσύνη και του δικαιώματος αμερόληπτου δικαστηρίου και πραγματικής προσφυγής, η οποία είναι καίριας σημασίας για την άσκηση των λοιπών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και ότι η διαφθορά υπονομεύει την ανεξαρτησία, την επάρκεια και την αμεροληψία των δικαστικών αρχών και της δημόσιας διοίκησης, εντείνοντας τη δυσπιστία προς τους δημόσιους οργανισμούς, φαλκιδεύοντας το κράτος δικαίου και δημιουργώντας πρόσφορο έδαφος για πράξεις βίας·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μέσω της παροχής δημόσιων υπηρεσιών τα κράτη τηρούν τις διεθνείς τους υποχρεώσεις στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εξασφαλίζοντας την παροχή νερού, τροφής, υγειονομικής περίθαλψης, εκπαίδευσης, στέγασης, ασφάλειας

¹ Πρωτοβουλία CleanGovBiz, ΟΟΣΑ 2013.

² Πρωτοβουλία CleanGovBiz, ΟΟΣΑ 2013.

³ Παράνομες χρηματοοικονομικές ροές από αναπτυσσόμενες χώρες κατά τη δεκαετία που λήγει το 2009, Global Financial Integrity.

και τάξης ως στοιχείων ανθρώπινης ανάπτυξης, καθώς και ότι η διαφθορά στις δημόσιες συμβάσεις οφείλεται στην έλλειψη διαφάνειας, ενημέρωσης, ανταγωνισμού, κινήτρων, αυστηρά εφαρμοζόμενων σαφών κανόνων και κανονισμών, καθώς και στην απουσία ανεξάρτητων μηχανισμών παρακολούθησης και επιβολής κυρώσεων·

- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκτεταμένη διαφθορά και η έλλειψη διαφάνειας, πρόσβασης σε ενημέρωση και συμμετοχής χωρίς αποκλεισμούς στη λήψη αποφάσεων παρεμποδίζει τη λογοδοσία των κυβερνήσεων και των εκπροσώπων του πολιτικού κόσμου στους πολίτες, η οποία διασφαλίζει ότι τα έσοδα που προέρχονται από την εκμετάλλευση των πόρων και της αγοράς χρησιμοποιούνται για τη διαφύλαξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι εναπόκειται στις κυβερνήσεις να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την καταπολέμηση της διαφθοράς στις δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τα συνδικάτα και οι δημοσιογράφοι που διενεργούν έρευνες διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην καταπολέμηση της διαφθοράς μέσω του ελέγχου των κρατικών προϋπολογισμών, της παρακολούθησης των κυβερνητικών δραστηριοτήτων και των δραστηριοτήτων μεγάλων – ιδιαίτερα δε πολυεθνικών - επιχειρήσεων, και της χρηματοδότησης των πολιτικών κομμάτων, της παροχής δεξιοτήτων για την ανάπτυξη ικανοτήτων και εμπειρογνωμοσύνης, καθώς και της απαίτησης για διαφάνεια και λογοδοσία· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δημοσιογράφοι που αποκαλύπτουν περιπτώσεις διαφθοράς και οργανωμένου εγκλήματος στοχοποιούνται και δέχονται ολοένα περισσότερο απειλές από ομάδες οργανωμένου εγκλήματος, παρακρατικές οργανώσεις και από δημόσιες αρχές, ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες·
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ελεύθερος και ανεξάρτητος Τύπος και ελεύθερα και ανεξάρτητα μέσα μαζικής ενημέρωσης, επιγραμμικά και μη, είναι ουσιώδους σημασίας για τη διασφάλιση της διαφάνειας και του ελέγχου, που απαιτούνται για την καταπολέμηση της διαφθοράς, καθώς προσφέρουν μια πλατφόρμα για την αποκάλυψη της διαφθοράς και παρέχουν στους πολίτες και την κοινωνία πρόσβαση στην πληροφόρηση·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ανοικτά δεδομένα και η ανοικτή διακυβέρνηση παρέχουν τη δυνατότητα στους πολίτες να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με κρατικούς προϋπολογισμούς και δαπάνες·
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι όσοι καταγγέλλουν δυσλειτουργίες διαδραματίζουν ζωτικής σημασίας ρόλο στην αποκάλυψη περιπτώσεων διαφθοράς, απάτης, κακοδιαχείρισης και παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εκθέτοντας τον εαυτό τους σε υψηλό κίνδυνο, και ότι η έλλειψη προστασίας από αντίποινα, η ελεγχόμενη ενημέρωση, η νομοθεσία για τη συκοφαντία και τη δυσφήμιση και η ανεπαρκής διερεύνηση των ισχυρισμών των καταγγελλόντων αποτρέπουν πρόσωπα από το να προβούν σε καταγγελίες, και συχνά μπορεί να διακυβεύεται η προσωπική τους ασφάλεια, καθώς και η ασφάλεια των οικογενειών τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ έχει καθήκον να τους προστατεύει, αξιοποιώντας στο έπακρο τα μέσα συνεργασίας και συγκεκριμένα το ευρωπαϊκό μέσο για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου (ΕΜΔΔΑ)·
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και η παροχή βοήθειας προσφέρουν ευκαιρίες για διαφθορά λόγω της φύσεως των δραστηριοτήτων και της πολυπλοκότητας των δράσεων και των φορέων που τις εκτελούν, καθώς και ότι στις

περιπτώσεις αυτές ευνοούνται, μεταξύ άλλων, η δωροδοκία, η παρακώλυση του έργου, οι εκβιασμοί προς το προσωπικό του οργανισμού βοήθειας, η διάπραξη παρανομιών από το προσωπικό του οργανισμού βοήθειας, η απάτη, η πλαστογράφηση λογιστικών στοιχείων, η εκτροπή των χορηγούμενων ενισχύσεων και η εκμετάλλευση των άπορων και τροφοδοτούν εκτεταμένο αίσθημα απογοήτευσης σε σχέση με όλους τους δημόσιους φορείς· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκτροπή της ανθρωπιστικής βοήθειας συνιστά σοβαρή παράβαση του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου·

- ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 25% του συνόλου των ερευνών που ξεκίνησε η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης αφορούν την ευρωπαϊκή εξωτερική βοήθεια σε τρίτες χώρες και ότι, ως αποτέλεσμα των εν λόγω ερευνών¹, ανακτήθηκαν 17,5 εκατομμύρια ευρώ·
- ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ενισχύσεις της ΕΕ προς αναπτυσσόμενες χώρες ενδέχεται να κατασπαταλώνται χωρίς την ύπαρξη ενός συστήματος που να περιλαμβάνει κατάλληλους μηχανισμούς ελέγχου και εξισορρόπησης στις δικαιούχους χώρες και πλήρως ανεξάρτητη παρακολούθηση του συστήματος ακεραιότητας που συνοδεύει τη χρήση των κονδυλίων·
- ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ευρωπαϊκές κρατικές τράπεζες, είτε πρόκειται για θεσμικά όργανα της ΕΕ (ΕΤΕπ) είτε για τράπεζες που η πλειονότητα των μετόχων είναι κράτη μέλη της ΕΕ (ΕΤΑΑ), εικάζεται ότι έχουν εμπλακεί σε σκάνδαλα διαφθοράς στις δραστηριότητές τους εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι χορηγοί βοήθειας και οι διεθνείς χρηματοδοτικοί οργανισμοί (IFI), όπως η Παγκόσμια Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), θα πρέπει να ενθαρρύνουν τις μεταρρυθμίσεις για αποτελεσματική διακυβέρνηση στις οφειλέτριες χώρες και να συμβάλλουν στην αποτελεσματική καταπολέμηση της διαφθοράς, προβαίνοντας σε κριτική αξιολόγηση και αντιμετωπίζοντας, μεταξύ άλλων, τους αποδεδειγμένους κινδύνους διαφθοράς και υποβάθμισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που συνδέονται με πολλά μέτρα τα οποία επιβλήθηκαν στο πλαίσιο προγραμμάτων διαρθρωτικής προσαρμογής (ΠΔΠ), όπως η ιδιωτικοποίηση κρατικών επιχειρήσεων και πόρων·
- ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εμπορία ανθρώπων προωθείται σε μεγάλο βαθμό μέσω πολύπλοκων, διεφθαρμένων δικτύων που έχουν διεισδύσει σε όλα τα επίπεδα της κυβέρνησης, της δημόσιας διοίκησης, των αρχών επιβολής του νόμου και του ιδιωτικού τομέα στις χώρες καταγωγής, διέλευσης ή προορισμού των θυμάτων, καθώς και ότι η διαφθορά αποδυναμώνει τις δράσεις των φορέων που καταπολεμούν την εμπορία ανθρώπων, λόγω της διαφθοράς που υπάρχει στις αστυνομικές αρχές και στο δικαστικό σύστημα, καθώς και στις διαδικασίες σύλληψης και δίωξης των σωματεμπόρων και χορήγησης νομικής βοήθειας και παροχής προστασίας μάρτυρα στα θύματα εμπορίας·
- ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφθορά και η διάπραξη παραπτωμάτων στις ένοπλες δυνάμεις, στον τομέα της άμυνας, στις αρχές επιβολής του νόμου και στις ειρηνευτικές δυνάμεις συνεπάγονται σοβαρούς κινδύνους για τη ζωή, τη σωματική ακεραιότητα, την προστασία, την ελευθερία και τα δικαιώματα των πολιτών στις αναπτυσσόμενες χώρες, και ότι ο τομέας της άμυνας και οι δημόσιες συμβάσεις στον εν λόγω τομέα εξακολουθούν να παρουσιάζουν ανεπίτρεπτα επίπεδα διαφθοράς και προστατεύονται λόγω του ειδικού καθεστώτος απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας· ότι θα πρέπει να

¹ Ετήσια έκθεση OLAF 2011.

ελέγχονται εξονυχιστικά οι δημόσιες συμβάσεις για την προμήθεια εξοπλισμού ασφάλειας·

- ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρήση ιδιωτικών στρατιωτικών εταιρειών και ιδιωτικών εταιρειών ασφαλείας (PMSC) τόσο από δημόσιους όσο και από ιδιωτικούς φορείς έχει αυξηθεί εκθετικά κατά τα τελευταία είκοσι έτη και ότι, λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων τους, οι PMSC είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στη διαφθορά και έχουν κατηγορηθεί για σοβαρές παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, παρά το γεγονός ότι δρουν κατά κύριο λόγο σε ένα πεδίο που δεν υπόκειται σε αυστηρές ρυθμίσεις, χωρίς την υποχρέωση λογοδοσίας που εν γένει απαιτείται από τις ένοπλες δυνάμεις·
- ΚΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το επίπεδο εφαρμογής, χρήσης και αποτελεσματικότητας της αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και των μηχανισμών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με τα κεφάλαια IV και V της UCNAC παραμένει χαμηλό στα κράτη μέρη της σύμβασης UNCAC, και ότι τα εν λόγω κράτη δεν τηρούν πλήρως τις υποχρεώσεις τους βάσει των κεφαλαίων IV («Διεθνής συνεργασία») και V («Ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων») της σύμβασης για τη διεθνή συνεργασία και, πιο συγκεκριμένα, δεν έχουν εκπληρώσει πλήρως τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την αμοιβαία δικαστική συνδρομή βάσει του άρθρου 46 της UNCAC·
- Λ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ανεπαρκώς ρυθμιζόμενο και αδιαφανές παγκόσμιο εμπόριο συμβατικών όπλων και πυρομαχικών τροφοδοτεί τις συγκρούσεις, τη διαφθορά, τη φτώχεια, τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την ατιμωρησία·
- ΛΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκτεταμένη διαφθορά στις αναπτυσσόμενες χώρες καλλιεργείται συνήθως με τη συνέργεια ή ακόμα και με τη βοήθεια ορισμένων επιχειρηματιών, δικηγόρων, χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και δημόσιων αξιωματούχων σε αναπτυσσόμενες χώρες, ακόμη και σε κράτη μέλη της ΕΕ, και ότι οι εν λόγω οργανισμοί και εταιρείες, παραβιάζοντας κατάφωρα τους διεθνείς κανονισμούς και τους κανονισμούς της ΕΕ για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, παρέχουν διόδους για τη νομιμοποίηση των εσόδων από δραστηριότητες διαφθοράς σε αναπτυσσόμενες και αναπτυσσόμενες χώρες, τη δημιουργία αδιαφανών δομών και την απόκρυψη περιουσιακών στοιχείων σε δικαιοδοσίες που εξασφαλίζουν το απόρρητο·
- ΛΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, όσον αφορά τις πολιτικές για την καταπολέμηση της διαφθοράς, μια προσέγγιση βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα θα ευαισθητοποιήσει περισσότερο τους πολίτες για το γεγονός ότι, πέρα των κρατικών κονδυλίων, η διαφθορά έχει επίσης επιπτώσεις στα ατομικά δικαιώματα και στις ευκαιρίες των πολιτών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η στενή συνεργασία των διεθνών κινημάτων για την καταπολέμηση της διαφθοράς και για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση των πολιτών και θα εντείνει την απαίτηση για διαφάνεια, λογοδοσία και δικαιοσύνη, καθώς και ότι η σύνδεση των πράξεων διαφθοράς με τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δημιουργεί νέες ευκαιρίες για ανάληψη δράσης, ιδίως στις περιπτώσεις όπου η διαφθορά μπορεί να αντιμετωπιστεί μέσω της χρήσης των υφιστάμενων εθνικών, περιφερειακών και διεθνών μηχανισμών για την παρακολούθηση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

Συνοχή μεταξύ των εσωτερικών και των εξωτερικών πολιτικών

1. θεωρεί ότι η ΕΕ θα μπορέσει να αποτελέσει αξιόπιστο και σημαίνοντα ηγέτη στο πλαίσιο της καταπολέμησης της διαφθοράς μόνον αν αντιμετωπίσει κατάλληλα τα προβλήματα

του οργανωμένου εγκλήματος, της διαφθοράς και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες εντός των συνόρων της· επικροτεί, εν προκειμένω, την «Έκθεση σχετικά με την καταπολέμηση της διαφθοράς στην ΕΕ» που αναμένεται να εκδοθεί από την Επιτροπή· ελπίζει ότι ο εντοπισμός μέσω της Επιτροπής των τομέων που είναι ευάλωτοι στη διαφθορά στα διάφορα κράτη μέλη θα βοηθήσει στην εντατικοποίηση των προσπαθειών για την καταπολέμησή της, θα διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, θα εντοπίσει τάσεις που κυριαρχούν στην ΕΕ και θα προωθήσει τη μάθηση από ομότιμους και την περαιτέρω συμμόρφωση με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς δεσμεύσεις· καλεί την Επιτροπή να παρουσιάσει πολιτικές πρωτοβουλίες της ΕΕ στον τομέα της καταπολέμησης της διαφθοράς, όπως ένα σχέδιο δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση της διαφθοράς·

2. επικροτεί, εν προκειμένω, την επαναδιαπραγμάτευση της οδηγίας για τη φορολόγηση των αποταμιεύσεων, στόχος της οποίας είναι να τεθεί πραγματικά τέλος στο τραπεζικό απόρρητο· εκτιμά ότι η ενίσχυση της ρύθμισης και της διαφάνειας σε σχέση με τα μητρώα εταιρειών και καταπιστευμάτων σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ αποτελεί προϋπόθεση για την αντιμετώπιση της διαφθοράς, τόσο στην ΕΕ όσο και σε τρίτες χώρες· θεωρεί ότι οι κανόνες της ΕΕ θα πρέπει να επιβάλλουν την υποχρέωση να καταχωρίζονται όλες οι νομικές δομές και όλα τα δεδομένα που αφορούν την πραγματική κυριότητά τους, και να δημοσιεύονται οι πληροφορίες αυτές στο διαδίκτυο, να διαθέτουν ηλεκτρονική ετικέτα και μορφότυπο που να επιτρέπει την αναζήτησή τους, ούτως ώστε να είναι δυνατή η δωρεάν πρόσβαση σε αυτές·
3. φρονεί ότι η ΕΕ θα πρέπει να ακολουθήσει το παράδειγμα των Ηνωμένων Πολιτειών όσον αφορά τη θέσπιση του επονομαζόμενου νόμου «Sergei Magnitsky» του 2012 περί λογοδοσίας στο πλαίσιο του κράτους δικαίου και να εγκρίνει παρόμοια νομοθεσία σε επίπεδο ΕΕ, ως εμβληματικό και επιχειρησιακό πλαίσιο που θα εδραιώνει τη σύνδεση της διαφθοράς με τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· καλεί, συνεπώς, το Συμβούλιο να εγκρίνει απόφαση για την κατάρτιση ενιαίου καταλόγου της ΕΕ που θα περιέχει τα ονόματα των αξιωματούχων που εμπλέκονται στον θάνατο του Sergei Magnitsky, την ακόλουθη δικαστική συγκάλυψη και τη συνεχιζόμενη παρενόχληση της οικογένειάς του· προσθέτει ότι η εν λόγω απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να επιβάλει στοχευμένες κυρώσεις στους εν λόγω αξιωματούχους, όπως η απαγόρευση έκδοσης θεώρησης για ολόκληρη την ΕΕ και η εντολή δέσμευσης τυχόν περιουσιακών στοιχείων που ενδέχεται να έχουν στην κατοχή τους οι ίδιοι ή ο στενός οικογενειακός κύκλος τους εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης· καλεί την Επιτροπή να καταρτίσει σχέδιο δράσης, με σκοπό τη δημιουργία μηχανισμού για την κατάρτιση καταλόγου και την επιβολή παρόμοιων στοχευμένων κυρώσεων σε αξιωματούχους από τρίτες χώρες (συμπεριλαμβανομένων αστυνομικών, εισαγγελέων και δικαστών) που εμπλέκονται σε σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και σε δικαστική «χειραγώγηση» των καταγγελλόντων, των δημοσιογράφων που αποκαλύπτουν περιπτώσεις διαφθοράς και των ακτιβιστών για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε τρίτες χώρες· τονίζει ότι τα κριτήρια για ένταξη στον εν λόγω κατάλογο θα πρέπει να βασίζονται σε τεκμηριωμένες, συγκλίνουσες και ανεξάρτητες πηγές και σε πειστικά αποδεικτικά στοιχεία, επιτρέποντας την ύπαρξη μηχανισμών προσφυγής για τα πρόσωπα που στοχοποιούνται·

Λογοδοσία και διαφάνεια σχετικά με την εξωτερική βοήθεια και τους δημόσιους προϋπολογισμούς

4. στηρίζει πλήρως τη δέσμευση της ΕΕ να συμπεριλάβει και να συνεκτιμήσει στις αναπτυξιακές της πολιτικές την έννοια του «δημοκρατικού ενστερνισμού», δηλαδή της αποτελεσματικής και πλήρους συμμετοχής των πολιτών στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την παρακολούθηση των αναπτυξιακών στρατηγικών και πολιτικών των κυβερνήσεων των κρατών χορηγών και των κρατών εταίρων· φρονεί ότι οι πολιτικές αυτού του είδους προάγουν τη συμμετοχή των δικαιούχων των προγραμμάτων, συμβάλλοντας κατά τον τρόπο αυτόν στην καλύτερη παρακολούθηση και λογοδοσία στο πλαίσιο της καταπολέμησης της διαφθοράς· παροτρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν την αρχή της αιρεσιμότητας στα διεθνή πρότυπα σχετικά με τη διαφθορά στο πλαίσιο των προγραμμάτων αναπτυξιακής βοήθειας και να εισαγάγουν ρήτρα για την καταπολέμηση της διαφθοράς στις δημόσιες συμβάσεις, σύμφωνα με τις συστάσεις του ΟΟΣΑ· ζητεί από την Επιτροπή να συνεχίσει να προωθεί υψηλά επίπεδα διαφάνειας όσον αφορά τις ενισχύσεις σε ψηφιακή, μηχανικά αναγνώσιμη μορφή και να χρησιμοποιήσει ένα κοινό πρότυπο για τη διασφάλιση της δυνατότητας σύγκρισης τόσο με άλλους χορηγούς όσο και, πιο συγκεκριμένα, με τις ανάγκες των δικαιούχων κυβερνήσεων·
5. τονίζει ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο συνδυασμός των μέσων θα αυξήσει την αποτελεσματικότητα της αναπτυξιακής χρηματοδότησης, πρέπει να επανεξετασθεί η διαχείριση των μέσων αυτών, με στόχο την παροχή μεγαλύτερης διαφάνειας όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής έργων και τη λογοδοσία στην κοινωνία συνολικά· υπενθυμίζει ότι η θέσπιση κρίσιμου αριθμού ελάχιστων απαιτήσεων για την επιλογή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των έργων θα μπορούσε να διευκολύνει τη συγκρισιμότητα και μια συνεκτική βάση πληροφοριών σχετικά με τα αποτελέσματα των δράσεων· επισημαίνει ότι πρέπει να υπάρχει συστηματική αναφορά της προόδου και του αναπτυξιακού αντίκτυπου των σχεδίων ώστε να αιτιολογείται η χρήση των πόρων βοήθειας με τον συνδυασμό των μέσων, όχι μόνο για τους εμπλεκόμενους χορηγούς και τα ευρωπαϊκά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, αλλά και για το ευρύ κοινό·
6. φρονεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει να επιβάλει τα υψηλότερα επίπεδα ακεραιότητας στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων για την υλοποίηση έργων που λαμβάνουν χρηματοδότηση από την ΕΕ, προωθώντας ιδιαίτερα τη μεγαλύτερη δυνατότητα πρόσβασης των τοπικών οργανώσεων σε προσκλήσεις υποβολής προσφορών· τονίζει ότι η συμμετοχή μεγαλύτερου αριθμού φορέων, ιδίως όσων θίγονται από τη διαδικασία υποβολής προσφορών (όπως οι ενώσεις ιδιοκτητών γης και οι μειονεκτούσες ομάδες), θα ήταν επωφελής για μια προσέγγιση των δημόσιων συμβάσεων βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα· θεωρεί ότι μια προσέγγιση των δημόσιων συμβάσεων βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα ενθαρρύνει επίσης τις αρχές να ενισχύσουν τη συμμετοχή των μειονεκτουσών ομάδων σε διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων και να διευρύνουν τα κριτήρια σε σχέση με τα οποία αξιολογούνται οι εταιρείες στο πλαίσιο των διαδικασιών αυτών· υπενθυμίζει ότι η παρακολούθηση της έκβασης των έργων σε συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών και η λογοδοσία των τοπικών αρχών έχουν καίρια σημασία για την εξακρίβωση της ορθής χρήσης των κονδυλίων της ΕΕ· παροτρύνει την Επιτροπή να μην αναθέτει έργα σε αναδόχους των οποίων δεν είναι γνωστή η πραγματική κυριότητα ή των οποίων η εταιρική δομή διευκολύνει την μεταβιβαστική τιμολόγηση·
7. ζητεί περαιτέρω διαφάνεια από την ΕΕ, στηρίζοντας τη δημιουργία ενός παγκόσμιου συστήματος για την παρακολούθηση των δεσμεύσεων παροχής βοήθειας, προκειμένου να

είναι σε θέση να διασφαλίζει ότι οι χώρες χορηγοί τηρούν τις υποσχέσεις τους για παροχή βοήθειας και λογοδοτούν για τα έργα, τα ιδρύματα ή τις ομάδες που υποστηρίζουν·

8. υπενθυμίζει, επιπλέον, την ανάγκη πρόληψης πρακτικών διαφθοράς, όπως η διόγκωση του κόστους των έργων, οι πληρωμές για εικονικά έργα και εργαζόμενους, η παράτυπη και διεφθαρμένη χρήση των οικονομικών ή/και βιομηχανικών αντισταθμιστικών οφελών, η κατάφωρη κλοπή των κρατικών κονδυλίων, η διόγκωση των ταξιδιωτικών δαπανών και οι δωροδοκίες, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο υλοποίησης έργων χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ· επιμένει, συνεπώς, στην ανάγκη παρακολούθησης ολόκληρου του μήκους της αλυσίδας χρηματοδότησης της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της χάραξης πολιτικών και της κανονιστικής ρύθμισης, του σχεδιασμού και της κατάρτισης προϋπολογισμού, της χρηματοδότησης, της μεταφοράς δημοσιονομικών πόρων, της διαχείρισης και ανάπτυξης προγραμμάτων, της υποβολής προσφορών και της σύναψης δημόσιων συμβάσεων, της κατασκευής, της λειτουργίας και της συντήρησης, και της πληρωμής των υπηρεσιών·
9. συνιστά να δημοσιοποιήσει η Επιτροπή τους μηχανισμούς υποβολής καταγγελίας στα πλαίσια της OLAF σχετικά με κατάχρηση κονδυλίων της ΕΕ από συμμετέχοντες σε δημόσιους διαγωνισμούς και δικαιούχους ενίσχυσης από την ΕΕ, και να καταρτίσει κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής σχετικά με την επεξεργασία των πληροφοριών που παρέχονται από όσους παρέχουν πληροφορίες για τις καταχρήσεις αυτές σε τρίτες χώρες, οι οποίες θα παρέχουν τη δυνατότητα να δίδεται η κατάλληλη συνέχεια, να διατυπώνονται σχόλια επ' αυτών και να παρέχεται προστασία από αντίποινα, και θα επιστούν ιδιαίτερη προσοχή στην κατάσταση των πλέον ευάλωτων πληθυσμών και κυρίως των γυναικών σε πολλές αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς οι γυναίκες αποτελούν συχνότερα στόχους της διαφθοράς και συνεργάζονται για την αποκάλυψή της, αλλά ταυτόχρονα είναι περισσότερο ευάλωτες και στιγματίζονται λόγω της συνεργασίας αυτής·
10. τονίζει ότι η ΕΕ πρέπει να επισημάνει τη σημασία της εφαρμογής του δικαιώματος συμμετοχής και του δικαιώματος πρόσβασης σε πληροφορίες και μηχανισμούς δημόσιας λογοδοσίας όπως τα ανοικτά δεδομένα ως βασικών αρχών της δημοκρατίας σε όλα τα βήματα διαλόγου με τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων σε διμερείς σχέσεις και στο ανώτατο επίπεδο· επισημαίνει ότι η ελευθερία του Τύπου και των μέσων μαζικής ενημέρωσης, επιγραμμικών και μη, είναι ουσιώδους σημασίας εν προκειμένω· προτείνει να χρηματοδοτεί η ΕΕ έργα σε τρίτες χώρες που στοχεύουν στην ενίσχυση της επιβολής των ανωτέρω αρχών, ιδίως σε χώρες που βρίσκονται εν μέσω διαδικασίας εκδημοκρατισμού, διασφαλίζοντας την συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου, μεριμνώντας για την ενσωμάτωση στις διαδικασίες αυτές φορέων της κοινωνίας των πολιτών και δη των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των γυναικών και ομάδων που απαρτίζονται από πλέον ευάλωτα άτομα και βοηθώντας στην κατάρτιση νόμων για την αποτελεσματική προστασία των πληροφοριοδοτών·
11. σημειώνει, εν προκειμένω, ότι η ΕΕ πρέπει να αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση· επιμένει ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά σε διεθνείς πρωτοβουλίες για την επίτευξη μεγαλύτερης δημοσιονομικής διαφάνειας, όπως η Σύμπραξη για την ανοιχτή διακυβέρνηση), η Πρωτοβουλία για τον ανοιχτό προϋπολογισμό και η Πρωτοβουλία για τη διαφάνεια της διεθνούς βοήθειας, με σκοπό να προωθήσουν τη συμμετοχή χωρών εταίρων σε αυτές ως επιτακτική ανάγκη για την τήρηση των διεθνών προτύπων που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα·

12. καλεί την Επιτροπή να προτείνει την επέκταση του ορισμού των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ώστε να περιλαμβάνει και τους ακτιβιστές που μάχονται κατά της διαφθοράς, τους δημοσιογράφους-ερευνητές και, ειδικότερα, τους καταγγέλλοντες·
13. επισημαίνει ότι η ΕΕ, ως κορυφαίος παγκόσμιος χορηγός, θα πρέπει να παρακολουθήσει και να επεκτείνει τις πρόσφατες περιπτώσεις σύνδεσης της παροχής εξωτερικής βοήθειας από την ΕΕ με δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις, με σκοπό την επίτευξη μεγαλύτερης διαφάνειας, πρόσβασης στα δεδομένα και συμμετοχικών διαδικασιών και να εναρμονίσει, εν προκειμένω, τις κατευθυντήριες γραμμές με άλλους χορηγούς· φρονεί ότι η ΕΕ θα πρέπει να θεσπίσει σαφή και δημόσια σημεία αναφοράς και κριτήρια, με μια βασισμένη στα κίνητρα προσέγγιση, προκειμένου οι κυβερνήσεις δικαιούχοι να καταστήσουν προσβάσιμες τις δημοσιονομικές τους διαδικασίες και να ενσωματώσουν στοιχεία διαφάνειας, δημόσιας συμμετοχής και εποπτείας στις προσπάθειές τους, μέσω της κατάρτισης ή της παροχής τεχνικής βοήθειας· παροτρύνει την ΕΕ να προωθήσει και να στηρίξει την ανάπτυξη ενός περιβάλλοντος που θα διευκολύνει τους εποπτικούς φορείς των αναπτυσσόμενων χωρών (περιλαμβανομένων των κοινοβουλίων, των ελεγκτικών συνεδρίων, των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των μέσων ενημέρωσης), να εκτελούν τις βασικές τους λειτουργίες, καταπολεμώντας έτσι τη διαφθορά·
14. επισημαίνει, αφετέρου, ότι η ΕΕ θα πρέπει να αξιοποιήσει το πλαίσιο των «προνομιακών εταιρικών σχέσεων» με τρίτες χώρες για την άσκηση αποτελεσματικής πίεσης στα καθεστώτα αυτά που πάσχουν από ενδημική διαφθορά ώστε να εγκρίνουν μεταρρυθμίσεις για την υλοποίηση των προαναφερόμενων αρχών· είναι της άποψης ότι ο πολιτικός διάλογος, η άσκηση πίεσης και η συνεργασία εκ μέρους της ΕΕ σε σχέση με την ανάγκη για μεταρρύθμιση θα πρέπει να είναι ορατή και διαφανής, και να ενσωματώνει επαρκείς και φιλόδοξους μηχανισμούς παρακολούθησης· φρονεί ότι η ΕΕ θα πρέπει να καταδικάσει δημοσίως τη θέσπιση νόμων που περιορίζουν την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης και τις δραστηριότητες της κοινωνίας των πολιτών, καθώς αποτελούν ακρογωνιαίους λίθους της λογοδοσίας, και ότι θα πρέπει να χαράξει στρατηγικές για την προσαρμογή των σχέσεων με τις χώρες αυτές προκειμένου να προαχθεί η μεταρρύθμιση με ορατό τρόπο· τονίζει την ανάγκη για σαφώς καθορισμένες και εφαρμοζόμενες ρήτρες περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε συμφωνίες με τρίτες χώρες οι οποίες θα επέτρεπαν την αναστολή συμφωνίας εταιρικής σχέσης σε περίπτωση σοβαρών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
15. υποστηρίζει την ύπαρξη μεγαλύτερης διαφάνειας στη διαδικασία λήψης αποφάσεων όσον αφορά τις επενδύσεις των ευρωπαϊκών κρατικών κονδυλίων, ήτοι σε σχέδια της ΕΤΕπ και της ΕΤΑΑ που ενδέχεται να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στα ανθρώπινα δικαιώματα· παροτρύνει την ΕΤΕπ και την ΕΤΑΑ να ενισχύσουν τις πολιτικές καταπολέμησης της απάτης και της διαφθοράς που εφαρμόζουν, προκειμένου να διασφαλίσουν την απόλυτη διαφάνεια των επενδύσεων εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης· επισημαίνει ότι η ΕΤΕπ και η ΕΤΑΑ πρέπει να επιβεβαιώσουν την προθυμία τους να αποφύγουν τις επικίνδυνες επενδύσεις, ιδίως μέσω χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών, και να υιοθετήσουν μια προσέγγιση βάσει της επικινδυνότητας καθώς και βελτιωμένες αξιολογήσεις του αντίκτυπου των έργων που υποστηρίζουν στα ανθρώπινα δικαιώματα, πέραν της επίδειξης σθεναρής δέουσας επιμέλειας όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ακεραιότητα για όλες τις δραστηριότητες των πελατών τους· είναι της άποψης ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη διασφάλιση της συμμετοχής του κοινού καθώς και στην

ελεύθερη εκ των προτέρων και ενημερωμένη διαβούλευση των κοινοτήτων που επηρεάζονται σε όλα τα στάδια του σχεδιασμού, της υλοποίησης, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης των χρηματοδοτούμενων έργων· προτρέπει τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να χρησιμοποιήσουν την επιρροή τους ως αποκλειστικά μέλη της ΕΤΕπ και ως μεγαλομέτοχοι της ΕΤΑΑ για την προαγωγή σημαντικών μεταρρυθμίσεων στους εν λόγω οργανισμούς προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα μεγαλύτερου δημοκρατικού ελέγχου των αποφάσεων τους και λογοδοσίας·

16. εκτιμά ότι διεθνείς χρηματοδοτικοί οργανισμοί, όπως το ΔΝΤ και ο Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας, πρέπει να διενεργούν εκτίμηση του κινδύνου διαφθοράς στα μέτρα που προτείνονται σε οφειλέτριες χώρες μέσω των ΠΔΠ, επιπλέον της εκτίμησης επιπτώσεων των τελευταίων στα ανθρώπινα δικαιώματα· πιστεύει ότι τα ΠΔΠ πρέπει να συνοδεύονται από μεταρρυθμίσεις για την βελτίωση της διακυβέρνησης και της διαφάνειας· επιμένει ότι την εκτέλεση των προγραμμάτων θα πρέπει να ακολουθούν επαρκή, άρτια εξοπλισμένα και ανεξάρτητα συστήματα εποπτείας που θα διενεργούν συχνούς ελέγχους και επιθεωρήσεις· προσθέτει ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη διαρπαγή γης, στις εξώσεις, στην προμήθεια αμυντικών συστημάτων, στους ξεχωριστούς αμυντικούς προϋπολογισμούς και τη χρηματοδότηση στρατιωτικών και παραστρατιωτικών δραστηριοτήτων σε οφειλέτριες χώρες· καλεί τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν την επιρροή τους ως μέλη του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας προκειμένου να πιέσουν για μεγαλύτερη διαφάνεια και συμμετοχικούς μηχανισμούς στις διαπραγματεύσεις για τα ΠΔΠ και άλλα προγράμματα χρηματοδότησης και προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα για μεγαλύτερο δημοκρατικό έλεγχο των αποφάσεων τους και για τη λογοδοσία τους·
17. καλεί τους διμερείς και πολυμερείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένου του Ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας, του ΔΝΤ, των τραπεζών περιφερειακής ανάπτυξης, των οργανισμών εξαγωγικών πιστώσεων και των τραπεζών του ιδιωτικού τομέα, να ζητούν από τις εξορυκτικές εταιρείες και τις κυβερνήσεις τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις δημοσίευσης των πληρωμών ή/και τα πρότυπα της πρωτοβουλίας για τη διαφάνεια των εξορυκτικών βιομηχανιών όσον αφορά τη διαφάνεια των πληρωμών, ως προϋπόθεση για τη στήριξη των έργων·
18. επικροτεί το σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της διαφθοράς της G20 που πραγματοποιήθηκε στη Σεούλ, και πιστεύει ότι θα πρέπει να διατηρηθεί η ώθηση που δημιουργήθηκε ώστε να διασφαλιστεί μια συντονισμένη διεθνής προσπάθεια που θα αποσκοπεί στην καταπολέμηση της διαφθοράς σε καίριους τομείς·

Διαφθορά και αναπτυξιακές πολιτικές

19. τονίζει ότι τα ενδεέστερα άτομα στις αναπτυσσόμενες χώρες, τα οποία εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από δημόσιες υπηρεσίες, πλήττονται δυσανάλογα από τη διαφθορά μικρής κλίμακας, συμπεριλαμβανομένης της αποκαλούμενης «αθόρυβης διαφθοράς», στο πλαίσιο της οποίας δημόσιοι υπάλληλοι δεν παρέχουν υπηρεσίες ή παροχές που έχουν ήδη πληρωθεί από την κυβέρνηση (π.χ. σε περιπτώσεις απουσίας του εκπαιδευτικού προσωπικού σε δημόσια σχολεία ή απουσίας ιατρών σε ιατρικά κέντρα)·
20. τονίζει ότι η διαφθορά παρεμποδίζει τις άμεσες ξένες επενδύσεις και αποθαρρύνει εξωτερικούς παράγοντες από την οικονομική συνεργασία με αναπτυσσόμενες χώρες·

21. εκτιμά ότι η πάταξη της διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένων των φορολογικών παραδείσων, της φοροδιαφυγής και της παράνομης διαφυγής κεφαλαίων, εντάσσεται στις ευρύτερες προσπάθειες για την προαγωγή της χρηστής διακυβέρνησης, η οποία ορίζεται ως μία από τις βασικές προτεραιότητες για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ στο πρόγραμμα δράσης για αλλαγή του 2011 (COM(2011)0637)· τονίζει την ανάγκη για πλήρη και άμεση εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς·
22. επισημαίνει ότι όλες οι προσπάθειες καταπολέμησης της διαφθοράς θα πρέπει να συνοδεύονται από στήριξη για τα προγράμματα που αποσκοπούν στην πρόληψη της διαφθοράς μέσω της εκπαίδευσης και εκστρατειών ευαισθητοποίησης·
23. υπενθυμίζει τις δεσμεύσεις που ανελήφθησαν μέσω της Σύμπραξης του Μπουσάν για αποτελεσματική αναπτυξιακή συνεργασία, και καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να τις τηρήσουν, προκειμένου να εντατικοποιηθούν οι κοινές τους προσπάθειες για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της παράνομης διαφυγής κεφαλαίων·
24. είναι της γνώμης ότι για να καταπολεμηθεί και να εξαλειφθεί η διαφθορά πρωταρχική σημασία έχει να διασφαλιστεί η συνοχή των πολιτικών για την ανάπτυξη· τονίζει επίσης ότι είναι αναγκαίο να αυξηθεί, στο πλαίσιο του μηχανισμού χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας (DCI) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ETA), η αρωγή της ΕΕ όσον αφορά τη φορολογική διακυβέρνηση και τις δράσεις για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής·

Βελτίωση της δικαιοδοσίας των κρατών μελών

25. ζητεί από τα κράτη μέλη να προβούν στην αναθεώρηση του ποινικού τους δικαίου, όπου απαιτείται, για να εδραιώσουν τη δικαιοδοσία τους επί των ατόμων κάθε ιθαγένειας που εντοπίζονται στην επικράτειά τους και τα οποία έχουν διαπράξει δωροδοκία ή κατάχρηση δημόσιων κονδυλίων, ανεξαρτήτως του πού διεπράχθη το έγκλημα, υπό την προϋπόθεση ότι τα έσοδα από τις εν λόγω εγκληματικές ενέργειες βρέθηκαν στο συγκεκριμένο κράτος μέλος ή νομιμοποιήθηκαν εκεί ή ότι το εν λόγω πρόσωπο διατηρεί «στενή σχέση» με το εν λόγω κράτος μέλος λόγω ιθαγένειας, διαμονής ή πραγματικής κυριότητας εταιρείας, η έδρα ή οι θυγατρικές της οποίας βρίσκονται σε αυτό το κράτος μέλος·
26. επισημαίνει, ωστόσο, ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να ασκούν την κρίση τους κατά την παροχή πληροφοριών σε τρίτες χώρες σχετικά με φυσικά πρόσωπα που κατηγορούνται για διαφθορά, υπεξαίρεση ή φοροδιαφυγή, ώστε να μην εμπλέκονται αδικαιολόγητα υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως συνέβη στην περίπτωση του Ales Bialiatski·
27. φρονεί ότι η νομοθεσία για τη συκοφάντηση και τη δυσφήμιση μπορεί να αποτρέψει ορισμένους από το να καταγγείλουν περιστατικά διαφθοράς σε τρίτες χώρες· παροτρύνει, συνεπώς, όλα τα κράτη μέλη να αποτελέσουν παράδειγμα προς μίμηση και να αποποινικοποιήσουν τη δυσφήμιση στο νομικό τους σύστημα, τουλάχιστον σε περιπτώσεις που αφορούν ισχυρισμούς για ύπαρξη οργανωμένου εγκλήματος, διαφθοράς και νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στα κράτη μέλη και στο εξωτερικό·
28. παροτρύνει τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς, να εγκρίνουν νομοθετικά και άλλα μέτρα για τον χαρακτηρισμό του

παράνομου πλουτισμού που διαπράττεται εκ προθέσεως, δηλαδή της σημαντικής αύξησης των περιουσιακών στοιχείων ενός δημόσιου λειτουργού την οποία δεν μπορεί να δικαιολογήσει εύλογα σε σχέση με το νόμιμο εισόδημά του, ως ποινικού αδικήματος·

Ανάπτυξη ικανοτήτων των οργάνων για την καταπολέμηση της διαφθοράς

29. επικροτεί τη δήλωση της Τζακάρτα για τις αρχές που διέπουν τους οργανισμούς για την καταπολέμηση της διαφθοράς, του Νοεμβρίου του 2012· ενθαρρύνει την ΕΕ και τα κράτη μέλη να συνεχίσουν να προωθούν σε διεθνές επίπεδο την ανάγκη αντιμετώπισης της έλλειψης αποτελεσματικότητας όσον αφορά την καταπολέμηση της διαφθοράς στους κόλπους των οργάνων για την καταπολέμηση της διαφθοράς που έχουν δημιουργηθεί σε πολλές αναπτυσσόμενες χώρες, κυρίως λόγω της θεσμικής τους δομής, της λειτουργικής εξάρτησής τους από την εκτελεστική εξουσία, της έλλειψης πολιτικής στήριξης, της προέλευσης των πόρων τους, των κανόνων τους για την επιλογή και τον διορισμό των στελεχών τους και τις εκτελεστικές εξουσίες τους·
30. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να δρομολογήσουν την ανάπτυξη διεθνών προτύπων σχετικά με την ανεξαρτησία και την αποτελεσματικότητα των αρχών για την καταπολέμηση της διαφθοράς, τα οποία θα καταρτισθούν σε διακυβερνητικό επίπεδο με σκοπό την τελική έγκρισή τους από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών και τα οποία θα ισοδυναμούν - και θα διαθέτουν το ίδιο αυστηρό πεδίο εφαρμογής - με τις αρχές του Παρισιού για τα εθνικά όργανα προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· επισημαίνει ότι οι εν λόγω αρχές θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως σημεία αναφοράς της λογοδοσίας, μέσω αξιολογήσεων επιδόσεων από ομότιμους·
31. καλεί την Επιτροπή να εδραιώσει τη συνεργασία που επιδιώκεται με άλλους χορηγούς, και με τον Διεθνή Οργανισμό των Ανωτάτων Οργάνων Ελέγχου για την ανάπτυξη ικανοτήτων των Ανωτάτων Οργάνων Ελέγχου στις αποδέκτριες χώρες της βοήθειας, προκειμένου να εφαρμοστούν τα διεθνή πρότυπα για τα Ανώτατα Όργανα Ελέγχου στις αναπτυσσόμενες χώρες·
32. παροτρύνει την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να προαγάγουν και να υποστηρίξουν τη δημιουργία μιας Διεθνούς Επιτροπής κατά της Διαφθοράς που θα θεσπιστεί βάσει διεθνούς συνθήκης, ή πρωτοκόλλου που θα προσαρτηθεί στη UNCAC· η εν λόγω συνθήκη ή το πρωτόκολλο θα πρέπει να οδηγήσει στη συγκρότηση ενός διεθνούς φορέα ερευνητών στο πλαίσιο ποινικών διώξεων, στον οποίο θα ανατεθούν αρμοδιότητες αντίστοιχες με εκείνες των εθνικών αρχών επιβολής του νόμου και των εθνικών εισαγγελικών αρχών και θα έχει ως αντικείμενο την έρευνα και τη δίωξη εγκλημάτων διαφθοράς στην επικράτεια των συμβαλλόμενων κρατών, ενώ θα είναι επίσης σε θέση να παραπέμπει μεμονωμένα άτομα στα εθνικά ποινικά δικαστήρια·
33. καλεί τα κράτη μέλη της ΕΕ να στηρίξουν τη δημιουργία θέσης ειδικού εισηγητή του ΟΗΕ για το οικονομικό έγκλημα, τη διαφθορά και τα ανθρώπινα δικαιώματα, με ολοκληρωμένη εντολή, συμπεριλαμβανομένου ενός σχεδίου προσανατολισμένου στους στόχους και μιας περιοδικής αξιολόγησης των μέτρων καταπολέμησης της διαφθοράς που λαμβάνονται από τα κράτη· καλεί τα κράτη μέλη που έχουν υπογράψει αλλά δεν έχουν επικυρώσει τη Σύμβαση ποινικού δικαίου για τη διαφθορά του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία τέθηκε προς υπογραφή στις 27 Ιανουαρίου 1999, να προβούν στην επικύρωσή της το συντομότερο δυνατόν·

Εταιρική ευθύνη

34. εφιστά την προσοχή στην ύπαρξη εγχειριδίου κατευθυντηρίων γραμμών που βασίζονται στη Σύμβαση του ΟΟΣΑ για την καταπολέμηση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών σε διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές, οι οποίες επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να λαμβάνουν αποτελεσματικά μέτρα σχετικά με εσωτερικό έλεγχο, δεοντολογία και θέματα συμμόρφωσης για τους σκοπούς της πρόληψης και του εντοπισμού της διακρατικής διαφθοράς·
35. καλεί όλες τις επιχειρήσεις της ΕΕ να ανταποκριθούν στην εταιρική ευθύνη τους για τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες αρχές του ΟΗΕ· επικροτεί την ετοιμότητα της Επιτροπής να αναπτύξει κατευθυντήριες γραμμές για ΜΜΕ όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα· καλεί τα κράτη μέλη της ΕΕ να εκπονήσουν εθνικά σχέδια για την εφαρμογή των κατευθυντηρίων αρχών του ΟΗΕ και να επισημάνουν την ανάγκη υιοθέτησης και από τις χώρες εταίρους των διεθνώς αναγνωρισμένων προτύπων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, όπως είναι οι κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και η τριμερής δήλωση αρχών της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική πολιτική·
36. ζητεί την ανάπτυξη αποτελεσματικότερων προτύπων διαφάνειας και λογοδοσίας για τις εταιρείες της ΕΕ που δραστηριοποιούνται στον τομέα της τεχνολογίας όσον αφορά την εξαγωγή τεχνολογιών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, για τη συμβολή στη διαφθορά ή για ενέργειες κατά των συμφερόντων ασφάλειας της ΕΕ·
37. διαπιστώνει ότι οι περισσότερες πρωτοβουλίες για τη βελτίωση των εταιρικών πρακτικών σε τρίτες χώρες και ιδίως σε περιοχές συγκρούσεων, όπως είναι το Παγκόσμιο Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών και οι κατευθυντήριες γραμμές των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, δεν εγγυώνται την εφαρμογή κοινών πρακτικών και τη δέουσα επιβολή των κατευθυντηρίων γραμμών, καθώς βασίζονται στην εθελοντική πρωτοβουλία των εταιρειών να συμμορφωθούν με αυτές· καλεί την ΕΕ να ηγηθεί των διεθνών προσπαθειών για την εδραίωση τέτοιων κανονιστικών προτύπων, τουλάχιστον στο πλαίσιο της δικαιοδοσίας της ΕΕ, εστιάζοντας στη λογοδοσία των διευθυντών των διεθνικών εταιρειών και στους μηχανισμούς προσφυγής των θυμάτων·
38. παροτρύνει την Επιτροπή να προτείνει νομοθετικά μέτρα που θα απαιτούν από τις εταιρείες της ΕΕ να μεριμνούν ώστε οι αγορές που πραγματοποιούν να μην στηρίζουν αυτουργούς πράξεις διαφθοράς, συγκρούσεων και σοβαρών παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, διενεργώντας πιο συγκεκριμένα ελέγχους και αξιολογήσεις των αλυσίδων εφοδιασμού τους με πρώτες ύλες και δημοσιεύοντας τα πορίσματα· θεωρεί ότι η υποχρεωτική δέουσα επιμέλεια που πρέπει να επιδεικνύουν οι επιχειρήσεις της ΕΕ, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ, θα δώσει ώθηση στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και θα δημιουργήσει μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ της ευρωπαϊκής πολιτικής για τα ανθρώπινα δικαιώματα και της ευρωπαϊκής αναπτυξιακής πολιτικής, ιδίως σε περιοχές που μαστίζονται από συγκρούσεις·
39. υπενθυμίζει την ανάγκη για την ΕΕ και τα κράτη μέλη να λάβουν κατάλληλα μέτρα, και δυνάμει του ποινικού δικαίου, για τον έλεγχο και ενδεχομένως την επιβολή κυρώσεων σε εταιρείες που εδρεύουν στην επικράτειά τους και εμπλέκονται σε περιπτώσεις διαφθοράς σε τρίτες χώρες· καλεί την Επιτροπή να καταρτίσει έναν δημόσιο κατάλογο των εταιρειών που έχουν καταδικαστεί για πρακτικές διαφθοράς, ή των οποίων τα στελέχη

έχουν παραπεμφθεί σε δίκη για διαφθορά, στα κράτη μέλη ή σε τρίτες χώρες· φρονεί ότι ένας τέτοιος κατάλογος θα πρέπει να απαγορεύει τη συμμετοχή των εταιρειών αυτών σε διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων ή το όφελός τους από κονδύλια της ΕΕ σε κράτη μέλη της ΕΕ ή σε τρίτες χώρες σε περίπτωση καταδίκης και μέχρις ότου εκδοθεί τελεσίδικη αθωωτική απόφαση· επισημαίνει ότι η κατάρτιση «μαύρης λίστας» μπορεί να γίνει ένα αποτελεσματικό αποτρεπτικό μέσο όσον αφορά τη συμμετοχή των εταιρειών σε δραστηριότητες διαφθοράς, παρέχοντάς τους κίνητρο για βελτίωση και ενίσχυση των εσωτερικών τους διαδικασιών για τη διασφάλιση της ακεραιότητάς τους·

40. επικροτεί τις συμφωνίες που έχουν συναφθεί μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και που υποχρεώνουν τις εταιρείες στον εξορυκτικό κλάδο και στην υλοτομία πρωτογενών δασών να δημοσιοποιούν τις πληρωμές τους προς κυβερνήσεις ανά χώρα και έργο· παροτρύνει τις κυβερνήσεις όλων των χωρών εταίρων να ζητούν αντίστοιχα τη δημοσιοποίηση των πληρωμών που καταβάλλονται από τις εισηγμένες στις χρηματοπιστωτικές αγορές της δικαιοδοσίας τους διεθνικές εταιρείες· παροτρύνει την ΕΕ να προωθήσει το εν λόγω πρότυπο αναφοράς στο πλαίσιο των σχέσεων της με τις χώρες εταίρους· είναι της άποψης ότι η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο, κατά την προσεχή αναθεώρηση της εν λόγω νομοθεσίας, διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής της υποβολής αναφορών ανά χώρα ώστε να περιλαμβάνονται διεθνικές εταιρείες όλων των κλάδων και αναφορά περισσότερων πληροφοριών, όπως πωλήσεις, περιουσιακά στοιχεία, εργαζόμενοι, κέρδη και φόροι·

Επιχειρήσεις για την ειρήνη και τη σταθερότητα

41. τονίζει ότι η διαφθορά πυροδοτεί συχνά την εγκληματικότητα και συμβάλλει σε συγκρούσεις και αστάθεια, και είναι της άποψης ότι πρέπει να αποδοθεί μεγαλύτερο βάρος στην καταπολέμηση της διαφθοράς στο πλαίσιο των προσπαθειών που η ΕΕ καταβάλλει για την πρόληψη συγκρούσεων αφενός και των δράσεων που αναλαμβάνει για την αντιμετώπιση καταστάσεων αστάθειας αφετέρου·
42. τονίζει τον καίριο ρόλο της διατήρησης υψηλών προτύπων ακεραιότητας μεταξύ των ειρηνευτικών δυνάμεων των Ηνωμένων Εθνών και της Αφρικανικής Ένωσης, ιδίως στο πλαίσιο του μέσου στήριξης της ειρήνης στην Αφρική· στηρίζει τα αιτήματα για μεταρρύθμιση του συστήματος μέτρων ακεραιότητας που εφαρμόζει ο ΟΗΕ, ιδίως την ανάγκη ενοποίησης όλων των ερευνών που αφορούν παραπτώματα που διαπράττονται από αξιωματούχους –συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ερευνών– υπό έναν φορέα εσωτερικού ελέγχου· καλεί, συνεπώς, τα Ηνωμένα Έθνη να προβούν σε ενέργειες που θα διασφαλίσουν ότι τα θύματα πράξεων μελών των ειρηνευτικών δυνάμεων έχουν δικαίωμα προσφυγής, καθώς και να βελτιώσουν τους μηχανισμούς υποβολής καταγγελίας και την πολιτική προστασίας των καταγγελλόντων·
43. τονίζει την ανάγκη ανάπτυξης και επικαιροποίησης των γενικών κανόνων συμπεριφοράς και του κώδικα δεοντολογίας για τις αποστολές της ΕΕ στον τομέα της ΚΠΑΑ, ούτως ώστε να αντικατοπτρίζουν επαρκώς τις προσπάθειες για την καταπολέμηση της διαφθοράς τόσο στο πλαίσιο των αποστολών όσο και στις περιοχές διεξαγωγής αυτών· καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να προβούν σε ενέργειες ώστε να διασφαλίσουν ότι τα θύματα πράξεων μελών του προσωπικού της ΕΕ στο πλαίσιο ειρηνευτικών αποστολών και αποστολών για την επιβολή του κράτους δικαίου έχουν ουσιαστικό δικαίωμα προσφυγής· παροτρύνει το Συμβούλιο να διαμορφώσει ασφαλείς και επαρκείς μηχανισμούς υποβολής καταγγελίας και μια αποτελεσματική πολιτική προστασίας των

καταγγελλόντων· τονίζει ότι οι εν λόγω μηχανισμοί πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου·

44. επικροτεί πρωτοβουλίες, όπως το έγγραφο του Montreux και ο διεθνής κώδικας δεοντολογίας για τους ιδιωτικούς παρόχους υπηρεσιών ασφαλείας (ICoC)· επικροτεί την πρόσφατη στήριξη που παρείχε η Ευρωπαϊκή Ένωση στο έγγραφο του Montreux και τον υψηλό και αυξανόμενο αριθμό των κρατών μελών της ΕΕ που το έχουν προσυπογράψει· επισημαίνει, ωστόσο, την ανάγκη για καλύτερη επιβολή των αρχών που θεσπίστηκαν· καλεί όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ να αναπτύξουν περαιτέρω τις εθνικές νομοθεσίες και τους κανονισμούς τους σύμφωνα με τα πρότυπα που ορίζονται στο έγγραφο του Montreux και συνιστά στα κράτη μέλη και την ΕΕ να συνάπτουν συμβάσεις μόνο με ιδιωτικές στρατιωτικές εταιρείες και ιδιωτικές εταιρείες ασφαλείας (PMSC) που τηρούν τις αρχές που διέπουν τις ανωτέρω πρωτοβουλίες· καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να στηρίζουν τη δημιουργία του μηχανισμού ελέγχου του ICoC που θα πρέπει να αποτελεί φορέα διασφάλισης της συμμόρφωσης ικανό να χειρίζεται καταγγελίες και να επιβάλλει αποτρεπτικές κυρώσεις (συμπεριλαμβανομένων τροποποιήσεων στις συμβάσεις απαιτώντας πρόσθετους περιορισμούς, έκδοσης επίσημων προειδοποιήσεων, επιβολής προστίμων και προσωρινής ή μόνιμης απομάκρυνσης μιας PMSC από το σύστημα του ICoC), προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση και να λογοδοτεί τελικά η εν λόγω εταιρεία σε σχέση με τις δεσμεύσεις της που απορρέουν από τον ICoC·
45. ζητεί να στηρίζουν η ΕΕ και τα κράτη μέλη τη δημιουργία διεθνούς πλαισίου για τη ρύθμιση των δραστηριοτήτων των PMSC, θεσπίζοντας ίσους όρους ανταγωνισμού, ούτως ώστε τα κράτη υποδοχής να έχουν την αρμοδιότητα να προβαίνουν στη ρύθμιση των εν λόγω εταιρειών και τα συμβαλλόμενα κράτη να μπορούν να χρησιμοποιούν τις εξουσίες τους για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την πρόληψη της διαφθοράς· επισημαίνει ότι ένα τέτοιο πλαίσιο πρέπει να περιλαμβάνει αποτρεπτικές κυρώσεις για περιπτώσεις παραβιάσεων, λογοδοσία για τους αυτουργούς των παραβιάσεων και αποτελεσματική πρόσβαση των θυμάτων σε μέσα προσφυγής, πέραν ενός συστήματος αδειοδότησης και παρακολούθησης που θα απαιτεί από όλες τις PMSC να υποβάλλονται σε ανεξάρτητους ελέγχους και να συμμετέχουν σε υποχρεωτική κατάρτιση του συνόλου του προσωπικού τους σε θέματα σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα·

Διεθνής συνεργασία και βοήθεια

46. συνιστά στα κράτη μέλη να ενισχύσουν την εφαρμογή των κεφαλαίων IV (Διεθνής συνεργασία) και V (Ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων) της UNCAC, αυξάνοντας ειδικότερα την αποτελεσματικότητα της αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής που ζητείται από τρίτες χώρες, μέσω της ερμηνείας της εγχώριας νομοθεσίας κατά τρόπο που να διευκολύνει την αιτούμενη συνδρομή και της αποσύνδεσης της κατάσχεσης από την έκδοση καταδικαστικής απόφασης στο αιτούν κράτος για τους σκοπούς παροχής αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, καθώς και παρέχοντας στα δικαστικά τους συστήματα τους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους που απαιτούνται ώστε να είναι σε θέση να χειρίζονται ορθώς και με ταχύτητα τις υποθέσεις· παροτρύνει την ΕΕ να δώσει προτεραιότητα σε αυτό το ζήτημα, το οποίο έχει πολύ μεγάλη σημασία για τις τρίτες χώρες που βρίσκονται σε διαδικασία εκδημοκρατισμού, ιδίως μέσω της αντιμετώπισης των νομικών φραγμών και της έλλειψης προθυμίας για συνεργασία από τα χρηματοπιστωτικά κέντρα της ΕΕ, τα οποία συχνά διαθέτουν αναποτελεσματικά

καθεστώτα αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, χωρίς διάθεση να ανταποκριθούν στα σχετικά αιτήματα·

47. φρονεί ότι η τυποποιημένη ρήτρα περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων που περιλαμβάνεται σε όλες τις συμφωνίες με τρίτες χώρες θα πρέπει να περιλαμβάνει και μια δέσμευση για την προστασία και την προαγωγή της χρηστής διακυβέρνησης·
48. ενθαρρύνει την Επιτροπή να προτείνει στην επόμενη αναθεώρηση της Συμφωνίας του Κοτονού τον σεβασμό της χρηστής διακυβέρνησης ως ουσιώδες στοιχείο της Συμφωνίας και να διευρύνει το πεδίο του ορισμού της διαφθοράς, καθιστώντας δυνατή την επιβολή κυρώσεων για παραβιάσεις της ρήτρας περί χρηστής διακυβέρνησης σε κάθε σοβαρή περίπτωση, και όχι μόνο όσον αφορά τις οικονομικές και τομεακές πολιτικές και προγράμματα στα οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι σημαντικός εταίρος από άποψη οικονομικής στήριξης·
49. επικροτεί την απόφαση των Ειδικών Ομάδων ΕΕ-Αιγύπτου και ΕΕ-Τυνησίας να οριστικοποιήσουν έναν χάρτη πορείας για την επιστροφή παρανόμως αποκτηθέντων περιουσιακών στοιχείων που επί του παρόντος παραμένουν δεσμευμένα σε πλείονες τρίτες χώρες· παροτρύνει την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να τηρούν πλήρως τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα που διέπουν την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων, όπως το κεφάλαιο V της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς UNCAC, το σχέδιο δράσης για την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο της Εταιρικής Σχέσης της Ντωβίλ της Ομάδας των 8 με τις αραβικές χώρες που βρίσκονται σε μεταβατικό στάδιο, και το νέο νομοθετικό πλαίσιο που αναπτύχθηκε από το Συμβούλιο στις 26 Νοεμβρίου 2012· θεωρεί ότι οι διατάξεις περί ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων θα στηρίξουν τις προσπάθειες των χωρών για την επανόρθωση των χειρότερων επιπτώσεων της διαφθοράς, και παροτρύνει την ΕΕ και τα κράτη μέλη να καταβάλλουν σημαντικές προσπάθειες με στόχο τη διευκόλυνση της επιστροφής ιδιοποιηθέντων περιουσιακών στοιχείων που εκλάπησαν από τα προηγούμενα καθεστώτα από τους λαούς των χωρών της Αραβικής Άνοιξης· τονίζει τη σημασία μιας βασισμένης στα ανθρώπινα δικαιώματα προσέγγισης όσον αφορά το χειρισμό της ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων και του δημόσιου χρέους κρατών που αναδύονται από διεφθαρμένες δικτατορίες, όπου η διαφθορά είναι ενδημική· υποστηρίζει πρωτοβουλίες για τον έλεγχο του εξωτερικού και εσωτερικού δημόσιου χρέους με στόχο τον εντοπισμό της διαφθοράς και του αντίκτυπού της στα ανθρώπινα δικαιώματα· καλεί τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν πρωτοβουλίες ελέγχου του χρέους·
50. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να παράσχουν δικαστική συνδρομή και τεχνική βοήθεια στις αναπτυσσόμενες χώρες που επιθυμούν την επιστροφή των κλαπέντων στοιχείων του ενεργητικού (ή των περιουσιακών στοιχείων που έχουν συγκεντρωθεί παρανόμως από τις δικτατορίες) που ευρίσκονται στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
51. επισημαίνει ότι η διαφθορά στο εμπόριο όπλων αντιπροσωπεύει μεγάλο ποσοστό της διαφθοράς που παρατηρείται στις παγκόσμιες συναλλαγές· χαιρετίζει τη συνθήκη για το εμπόριο όπλων (ΣΕΟ) που εγκρίθηκε από τη ΓΣΗΕ στις 2 Απριλίου 2013 η οποία θεσπίζει κοινά δεσμευτικά πρότυπα και κριτήρια για την αξιολόγηση των διεθνών μεταφορών όπλων· επικροτεί τη δέσμευση των κρατών μελών για την υπογραφή της συνθήκης για το εμπόριο όπλων το συντομότερο δυνατόν, και καλεί τα κράτη μέλη να ηγηθούν των προσπαθειών των Ηνωμένων Εθνών για την ταχεία κύρωση και την εφαρμογή της διεθνούς συνθήκης για το εμπόριο όπλων από όλα τα κράτη μέλη του

ΟΗΕ· ενθαρρύνει την ΕΕ να εξασφαλίσει αυξημένη επαγρύπνηση όσον αφορά τις εξαγωγές των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων παραγωγής όπλων και να καταπολεμήσει την αδιαφάνεια στον τομέα του εμπορίου όπλων, ιδίως σε σχέση με τη χρήση μεσαζόντων και οικονομικών/βιομηχανικών αντισταθμιστικών οφελών, σύμφωνα με την κοινή θέση του Συμβουλίου 2008/944/ΚΕΠΠΑ της 8ης Δεκεμβρίου 2008 για τον καθορισμό κοινών κανόνων που διέπουν τον έλεγχο των εξαγωγών στρατιωτικής τεχνολογίας και εξοπλισμού·

ο

ο ο

52. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών της ΕΕ, των υποψήφιων και των συνδεδεμένων χωρών, το Συμβούλιο της Ευρώπης, την Αφρικανική Ένωση, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, την Παγκόσμια Τράπεζα, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης και τα Ηνωμένα Έθνη.